

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 85/2020-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. februára 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky obchodnej spoločnosti MRAZIARNE a. s. Sládkovičovo, Košútska 1342, Sládkovičovo, IČO 31 411 622, zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Bohuslav Majchrák, advokát, spol. s. r. o., Nová Bystrica 850, v mene ktorej koná advokát JUDr. Bohuslav Majchrák, vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 230/2017 z 29. novembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti MRAZIARNE a. s. Sládkovičovo o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Dňa 5. marca 2019 bola Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti MRAZIARNE a. s. Sládkovičovo,

Košútska 1342, Sládkovičovo, IČO 31 411 622 (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 230/2017 z 29. novembra 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľky je vedená pod sp. zn. Rvp 410/2019 a v súlade s čl. X bodom 5 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 bola náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov prerozdelená a 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Rastislavovi Kaššákovi.

3. Podľa čl. II bodu 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky schváleného na zasadnutí pléna ústavného súdu konaného 4. decembra 2019 na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 (ďalej len „rozvrh práce“) je na konanie vo veciach patriacich do pôsobnosti senátov ústavného súdu v jednotlivých prípadoch príslušný ten senát ústavného súdu, ktorého členom je sudca spravodajca, ktorému bola vec pridelená. V súlade s čl. II bodom 3 písm. a) rozvrhu práce pri predkladaní pridelených vecí do senátu sudcom spravodajcom Rastislavom Kaššákom pracuje prvý senát ústavného súdu v zložení Jana Baricová, predsedníčka senátu, Rastislav Kaššák a Miloš Maďar. Ústavnú sťažnosť sťažovateľky preto predbežne prerokoval senát v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia.

4. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom Okresným súdom Galanta (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 10 C 89/2004 sa žalobca [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“), domáhal od sťažovateľky v právnom postavení žalovanej zaplatať sumu 3 060,74 € s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia. Okresný súd o žalobe rozhodol rozsudkom sp. zn. 10 C 89/2004 z 26. novembra 2015 (ďalej len „rozsudok okresného

súdu“), ktorým sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3 060,74 € so 16,5 % úrokom z omeškania od 2. júna 2003 do zaplatenia.

5. Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 25 Co 91/2016 zo 7. júna 2017 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny.

6. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľka podala dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodila z § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) a namietala nesprávne právne posúdenie krajským súdom v otázke, od ktorej posúdenia závisel výsledok sporu. Právnu otázku, ktorá ešte v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu nebola vyriešená, sťažovateľka zadefinovala ako *„vysporiadanie sa s výkladom a uplatňovaním právnej úpravy princípov dobrých mravov a vzťahujúcich sa na prejednávanú vec a na ochranu práv strán sporu s nimi spojených“*.

7. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol a žalobcovi nepriznal náhradu trov dovolacieho konania.

8. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu sťažovateľka považuje za *„nesprávne a ústavne neakceptovateľné“*, pričom tvrdí, že ním došlo k porušeniu jej práva podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Súčasne najvyššiemu súdu vytýka jeho formalistický prístup, a to, že nepostupoval v súlade s praxou Najvyššieho súdu Českej republiky a Ústavného súdu Českej republiky, pokiaľ ide o právnu úpravu dovolania.

9. Sťažovateľka zastáva názor, že v dovolacom konaní splnila všetky podmienky prípustnosti pre dovolací prieskum, pričom najvyšší súd nepovažoval za splnenú len jedinú podmienku, a to vymedzenie dovolacieho dôvodu. Ďalej sťažovateľka argumentuje, že *„zákon neprikazuje strane sporu - dovolateľovi, aby vymedzil presné či doslovné znenie právnej otázky, ako to nesprávne uvádza pri dôvode odmietnutia (odsek 9 odôvodnenia) dovolací súd...“*

... *Zákon nikde, ani v § 432, pre ktorý súd dovolanie odmietol, neukladá povinnosť vymedziť právnu otázku v presne formulovanom znení, či vôbec ju vymedziť.*“. Na základe uvedeného sa sťažovateľka domnieva, že najvyšší súd odmietol jej dovolanie pre nesplnenie podmienky prípustnosti, ktorá však podmienkou v zmysle zákona nie je.

10. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti porovnáva právnu úpravu dovolania podľa českého práva s právnou úpravou Civilného sporového poriadku a zdôrazňuje, že *„pre splnenie § 432 C. s. p. tak postačuje, ak dovolateľ v celom dovolaní, nie na presne určenom mieste, či presne formulovaným textom otázky, dostatočne zrozumiteľným spôsobom uvedie, aké právne posúdenie považuje za nesprávne a z akého dôvodu je podľa neho nesprávne“*. V tejto súvislosti sťažovateľka namieta, že riadne vymedzila dovolací dôvod podľa § 432 CSP, pretože formulovala právnu otázku (na s. 3 dovolania), ale taktiež sa v celom obsahu dovolania zaoberala touto otázkou a opakovane uvádzala, že za nesprávne právne posúdenie považovala neaplikovanie § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) na zistený skutkový stav. Vyjadrila názor, že ak by súd *„dobré mravy (správnu právnu normu) skúmal tak, ako mu to prikazuje judikatúra najvyšších súdnych autorít, na ktorú sme taktiež poukázali, sme názoru, že by za skutkových okolností prípadu dospel k nedôvodnosti žaloby“*.

11. Podľa sťažovateľky nemožno za správny a konformný považovať ani názor najvyššieho súdu, podľa ktorého sťažovateľka v dovolaní nevymedzila, či krajský súd aplikoval nesprávnu právnu normu, alebo síce správne použil právnu normu, ale ju nesprávne vyložil alebo na zistený skutkový stav aplikoval nesprávnu právnu normu. Sťažovateľka uviedla, že nesprávne právne posúdenie spočívalo v neskúmaní (neaplikovaní) dobrých mravov na zistený skutkový stav, pričom zastáva názor, že ak by sa všeobecné súdy otázkou dobrých mravov zaoberali, *„potom by žalobcovi nebolo možné priznať nárok a ani výšku plnenia, ktoré žiadal. Z uvedeného aj z dovolania je tak zrejmé, že nesprávne právne posúdenie spočívalo v tom, že odvolací súd nevzal pri rozhodovaní do úvahy všetky na vec sa vzťahujúce normy hmotného práva (§ 3 ods. 1 OZ), čo je chyba právneho posúdenia.“*

12. Sťažovateľka s poukazom na judikatúru ústavného súdu a čl. 11 ods. 1 CSP namieta, že najvyšší súd formalisticky dospel k záveru o nesplnení podmienky podľa § 432 CSP, pričom bez skúmania celého obsahu dovolania vychádzal len z jednej vety uvedenej na s. 3 dovolania, čo odporuje základným princípom sporového konania a úlohe najvyššieho súdu v dovolacom konaní, keď najvyšší súd musí *ex offico* pristúpiť k riadnemu skúmaniu splnenia podmienok prípustnosti. Sťažovateľka je presvedčená, že ak by najvyšší súd skúmal celý obsah dovolania, v ktorom niekoľkokrát poukazovala iba na jedno nesprávne právne posúdenie, nemohol by dospieť k záveru o nevymedzení nesprávneho právneho posúdenia. Bolo teda viac ako zrejmé, že sťažovateľka namietala neposúdenie dobrých mravov (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka) na zistený skutkový stav.

13. Na základe uvedeného sťažovateľka tvrdí, že najvyšší súd nesprávnym a formalistickým výkladom právnych noriem porušil jej právo na spravodlivý proces, keďže podané dovolanie „nemalo žiadne vady a podmienky prípustnosti boli splnené“.

14. Sťažovateľka ďalej s poukazom na judikatúru Ústavného súdu Českej republiky poukazuje na skutočnosť, že hranica medzi skutkovou a právnou otázkou nie je celkom zrejímavá, resp. môže sa prekrývať.

15. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jej ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vo veci samej nálezhoto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 230/2017 zo dňa 29.11.2018 porušené boli.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 230/2017 zo dňa 29.11.2018 zrušuje a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľom trovy konania pred Ústavným súdom SR na účet ich právneho zástupcu JUDr. Bohuslav MAJCHRÁK, advokát, spol. s r. o. so sídlom v Novej Bystrici 850, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

16. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

17. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

18. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

19. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

20. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

21. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu na začatie konania pritom možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konania (I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 453/2011). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08, I. ÚS 165/2015).

22. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

23. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

24. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

25. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

26. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

27. Ústavný súd pritom vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru opakovane judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

III.

Právne posúdenie ústavným súdom

28. Sťažovateľka sa podanou ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 ústavy a jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 ústavy a taktiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo odmietnuté jej dovolanie.

29. Prv ako ústavný súd pristúpi k posúdeniu podstatnej sťažnostnej argumentácie uvedenej v ústavnej sťažnosti, pripomína, že nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto dôvodu ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať, či bol v konaní pred všeobecnými súdmi náležite zistený skutkový stav a aké právne závery z tohto zisteného skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonov všeobecnými súdmi s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil,

boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

III.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

30. Ústavný súd zdôrazňuje, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v čl. 46 až čl. 50 ústavy (I. ÚS 117/05). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ako aj práva na spravodlivý súdny proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) zaručiť každému prístup k súdu, čomu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú [čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04)].

31. Súčasťou obsahu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru je povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť, čo predstavuje záruku toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny. Náležité odôvodnenie rozhodnutia ako prostriedok k zamedzeniu svojevôle súdu má súčasne zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť jeho rozhodovania. V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu má účastník konania právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie

rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

32. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľky spočíva v namietaní formalistického prístupu najvyššieho súdu pri posudzovaní prípustnosti dovolania z dôvodu vymedzeného v § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Sťažovateľka tvrdí, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je nesprávne a ústavne neakceptovateľné z dôvodu, že najvyšší súd neposudzoval celý obsah podaného dovolania a odmietol ho pre nesplnenie podmienky, ktorej splnenie však podľa sťažovateľky Civilný sporový poriadok dovolateľovi ani neukladá.

33. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

34. Podľa § 432 ods. 1 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

35. Podľa § 432 ods. 2 CSP dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

36. Úlohou ústavného súdu bolo pri predbežnom prejednaní ústavnej sťažnosti zistiť, či najvyšší súd v napadnutom uznesení ústavne akceptovateľným spôsobom vysvetlil dôvody odmietnutia dovolania sťažovateľky. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že najvyšší súd nepovažoval spôsob vymedzenia dovolacieho dôvodu sťažovateľkou za súladný s citovaným ustanovením § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP a v relevantnej časti odôvodnenia (bod 9) k tomu uviedol, že *„z ňou (sťažovateľky pozn.) vymedzenej právnej otázky, ktorú mal odvolací súd riešiť nesprávne, nie je zrejmé, aké konkrétne právne posúdenie veci považuje za nesprávne. Nie je preto zrejmé, či nesprávne*

právne posúdenie veci sa má týkať aplikácie právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo či správne určená právna norma bola nesprávne vyložená, prípadne na zistený skutkový stav nesprávne aplikovaná a v čom konkrétne táto nesprávnosť spočíva, či sa týka samotného priznania uplatneného nároku (hoci o jeho základe už bolo právoplatne rozhodnuté) alebo len výšky priznaného nároku a v akom rozsahu, prípadne či sa týka inej otázky majúcej vplyv na výšku priznaného nároku“.

37. Z tohto dôvodu najvyšší súd nemohol pristúpiť k skúmaniu predpokladu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, pričom v tejto súvislosti poznamenal, že „nie je jeho povinnosťou, aby si právnu otázku, ktorá mala byť riešená odvolacím súdom nesprávne, mal vyvodzovať sám. Naopak jej riadne vymedzenie, t. j. jasné formulovanie, je povinnosťou strany, ktorá je v dovolacom konaní povinne zastúpená advokátom ako kvalifikovaným právnym zástupcom.“.

38. Na základe uvedeného najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľky podľa § 447 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolací súd odmietne dovolanie ak, nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

39. Po dôkladnom preskúmaní napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa v jeho odôvodnení ústavne udržateľným spôsobom vysporiadal s dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, pričom presvedčivo a zrozumiteľne vysvetlil, z akých dôvodov nebol prieskum daného predpokladu prípustnosti dovolania možný.

40. Vo vzťahu k sťažnostnej argumentácii sťažovateľky ústavný súd uvádza, že z hľadiska dovolacích dôvodov možno dovolanie prípustné podľa § 421 CSP odôvodniť len tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a dovolateľ musí dovolací dôvod vymedziť tak, že uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uviesť, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Vzhľadom na viazanosť najvyššieho súdu obsahovým vymedzením dovolacieho dôvodu (§ 440 CSP) nemôže byť

postačujúce, aby namietané nesprávne právne posúdenie veci bolo uvedené len odkazom na zákonné ustanovenie, ale je potrebné, aby dovolateľ konkrétne uviedol otázku zásadného právneho významu a vysvetlil, prečo z jeho pohľadu odvolací súd zaujal nesprávny právny názor na jej riešenie. Prípustnosť dovolania potom závisí od toho, ako dovolateľ vymedzí právnu otázku riešenú odvolacím súdom s ohľadom na to, že dosiaľ dovolací súd takúto otázku vo svojej rozhodovacej praxi neriešil (k tomu Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C.H. Beck, 2016, 1540 s. ISBN 978-80-7400-629-6 s. 1409). Na základe uvedeného preto možno prisvedčiť právnomu názoru najvyššieho súdu, podľa ktorého riadne vymedzenie právnej otázky zásadného významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie krajského súdu, je zásadne povinnosťou dovolateľa, a nie najvyššieho súdu. Podľa najvyššieho súdu *„jasne formulovaná otázka má v prvom rade naznačiť riešenie daného prípadu požadované stranou a v druhom rade potom jej znenie predstavuje všeobecný právny záver aplikovateľný v obdobných prípadoch v budúcnosti“*.

41. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľky týkajúcu sa formalistického prístupu najvyššieho súdu vo vzťahu k otázke prípustnosti dovolania, ústavný súd poukazuje na to, že ústavnému súdu nepatrí nahrádzať právne názory najvyššieho súdu a pokiaľ závery najvyššieho súdu v otázke prípustnosti dovolania vzhľadom na skutkový stav nie sú zjavne svojvoľné alebo nelogické, či z iného dôvodu ústavne neudržateľné, ústavný súd nemá dôvod do právomoci najvyššieho súdu v otázke ustálenia prípustnosti dovolania na základe prítomnosti zákonom predpokladaného dovolacieho dôvodu zasahovať.

42. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, v zmysle ktorého len najvyššiemu súdu ako súdu dovolaciemu prináleží rozhodovať o naplnení predpokladov na uskutočnenie dovolacieho konania vrátane posúdenia otázky prípustnosti samotného dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Rovnako tak posúdenie toho, či otázka zásadného právneho významu bola už najvyšším súdom v jeho rozhodovacej činnosti vyriešená alebo nie, a na to nadväzujúcu prípustnosť dovolania bude riešiť najvyšší (dovolací) súd na základe dôvodov uvedených dovolateľom (§ 432 CSP).

43. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje a jeho rozhodnutie považuje za formálne a nesprávne, pričom najvyšší súd v napadnutom uznesení podrobne vysvetlil dôvod odmietnutia dovolania sťažovateľky, nie je postačujúca sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strán sporu, vrátane ich dôvodov a námietok.

44. Na tomto základe ústavný súd zastáva názor, že neexistuje ústavne relevantný dôvod na to, aby do napadnutého uznesenia najvyššieho súdu zasahoval. Právne závery najvyššieho súdu koncipované v napadnutom uznesení nemožno totiž podľa názoru ústavného súdu považovať za arbitrárne alebo ústavne neakceptovateľné, ako to tvrdí sťažovateľka v ústavnej sťažnosti. Najvyšší súd sa v danom prípade nedopustil takého výkladu a aplikácie príslušnej zákonnej právnej úpravy, ktorými by poprel jej účel a význam.

45. Z týchto dôvodov ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde v časti namietaného porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu

46. Ústavný súd vo vzťahu k sťažovateľkou namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy konštatuje, že v danom prípade nemožno vyvodiť nič, čo by signalizovalo, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do tohto základného práva sťažovateľky.

47. Ústavný súd preto aj v tejto časti ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

III.3 K namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu

48. Vo vzťahu k sťažovateľkou namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 ústavy ústavný súd poukazuje na to, že čl. 1 ods. 1 ústavy má charakter všeobecného ústavného princípu, ktorý sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy (napr. IV. ÚS 70/2011), a neformuluje tak žiadne základné právo ani slobodu účastníka konania, preto ústavný súd nemôže v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vysloviť porušenie tohto ustanovenia ústavy (napr. III. ÚS 119/2011). Rovnaký záver je potrebné zaujať aj vo vzťahu k sťažovateľkou namietanému čl. 2 ods. 2 ústavy.

49. Ústavnému súdu preto neostávalo nič iné ako odmietnuť ústavnú sťažnosť aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

50. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. februára 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu